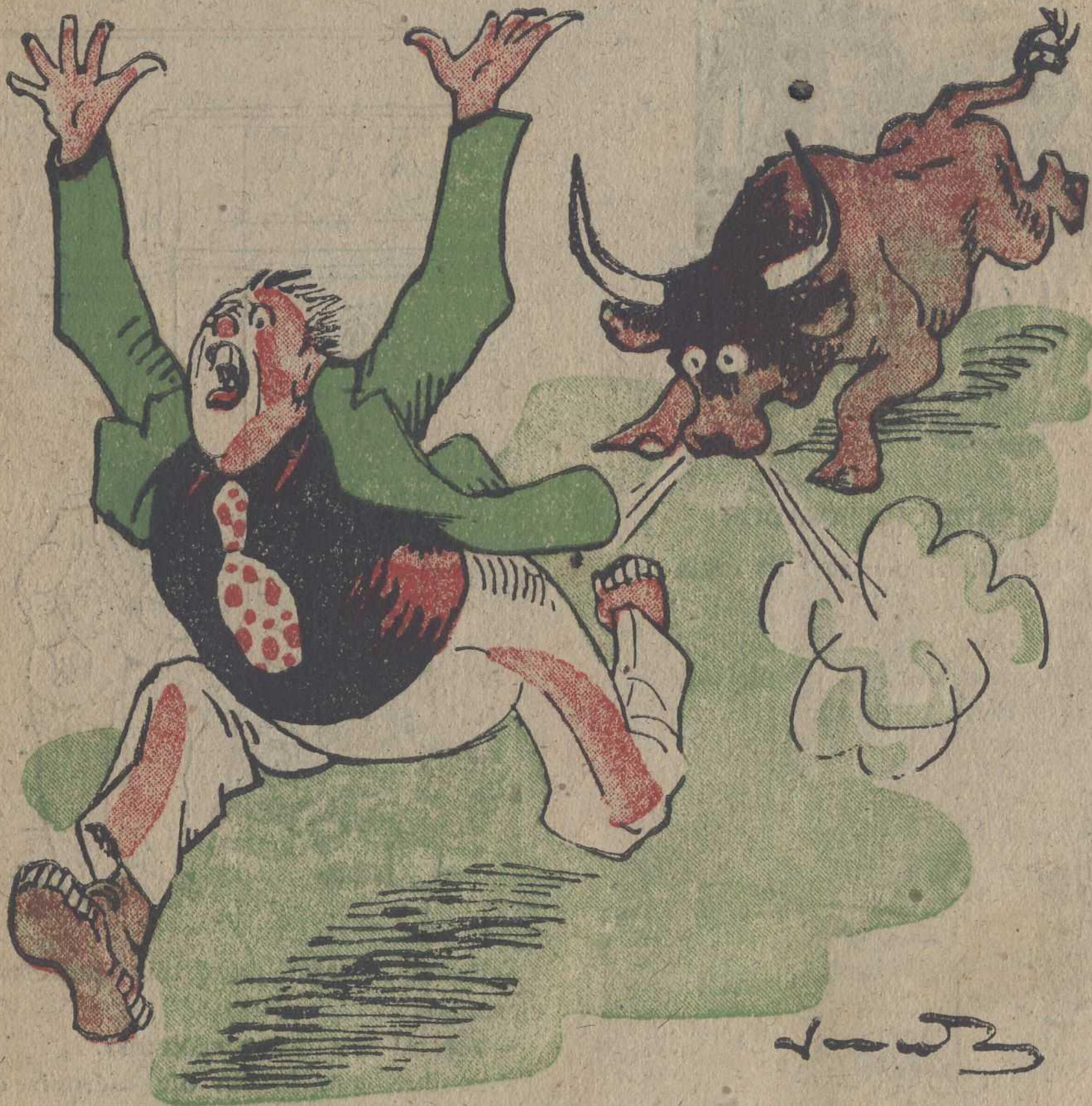

DELÍCIES DEL CAMP

—Jo que havia vingut a fer cura de repòs!!!

MUNDIAL

HUMOR

Notari.—La vostra edad?
Moribund.—Seixanta-dos anys.
Notari.—Estat?
Moribund.—Desesperat.

ESPERIT OBSERVADOR

—I ara!, tu per ací? Et creia mort.
—Sí? Per què?
—Perquè ahir, al círcol, tot-hom parlava bé de tu.

MARIT EGOISTA

—Aparta't un xic, Joan! Et quedés tota l'obra per a tu sol!

—Escolta, Peret: ¿això són «geranis» o «jeronis»?

—Per mi se'n diuen «geranis».

—És que com jo em dic «Jeroni» em posaré aquí al costat, i així, cada vegada que passin unes noies i diguin: «Quins jeronis més macos!», venré si em pertoca alguna cosa.

El gust

EL mot «gust» és una paraula que podem considerar-la en diversos sentits. Gust, en el seu propi valor, és un dels cinc sentits corporals que tenim localitzat a la boca, per mitjà del qual ens donem compte del sabor de les coses que mengem o bevem. Així, de les viandes que ens plauen, diem que tenen bon gust i les que no ens agraden, diem que tenen mal gust. En el seu valor figuratiu emprem la paraula gust en voler indicar les diverses coses que ens són plaents o desplaents, tant si fan referència al sentit gustatiu, com a qualsevol dels altres sentits corporals.

I, d'una manera més concreta, apliquem la paraula en allò que fa referència a l'art, sigui en allò que ateny a les arts òptiques com en allò que es refereix a les acústiques. En conseqüència diem que una persona té bon o mal gust, segons realitzi o manifesti, d'una manera bona o dolenta, l'apreciació de la bellesa.

El lector pot comprendre que el gust, considerat sota aquest aspecte, pot ésser objectiu o subjectiu i, encara, que és susceptible a una educació. Efectivament, segons sigui més o menys refinada aquesta educació, el gust serà també millor o pitjor.

Nosaltres ara ens referim particularment al gust literari. Amb referència a ell hem pogut constatar que, en general, ha sofert una forta reculada. Aquesta reculada no és pas produïda per la manca d'escriptors de bon seny, sinó que és filla de l'excés d'obres de tendència truculenta.

Potser hi tingui bona part de culpa la manera d'ésser de la nostra societat (no ens referim pas a la de casa nostra, sinó a la societat mundial d'aquest segle), la qual més s'estima nodrir-se de plats forts que no pas de gustar les delicadeses d'una menja triada i escollida.

Moltes vegades ens ve a la memòria l'exemple que ens proposava un bon amic nostre, en parlar d'aquests problemes re-

ferents al gust. Ens deia: compareu el paladar d'un carreter, acostumat a l'all-i-oli, al vi negre i als escanyapits, amb el paladar del gurmand, avesat a les bones salses, als vins generosos i als cigars havans. Quina diferència de l'un a l'altre! I encara que l'un digui que no hi ha res millor que allò que li agrada, mai no convencerà a l'altre que més s'estima passar amb menys, mentre aquest menys sigui de bona qualitat.

En el gust literari passa una cosa per l'estil. La persona acostumada, viciada, a les lectures estimulants de les baixes passions i enervadores dels sentits, mai no podrà acostumar-se a la lectura de les obres educadores de l'esperit i aclaridores de la intel·ligència.

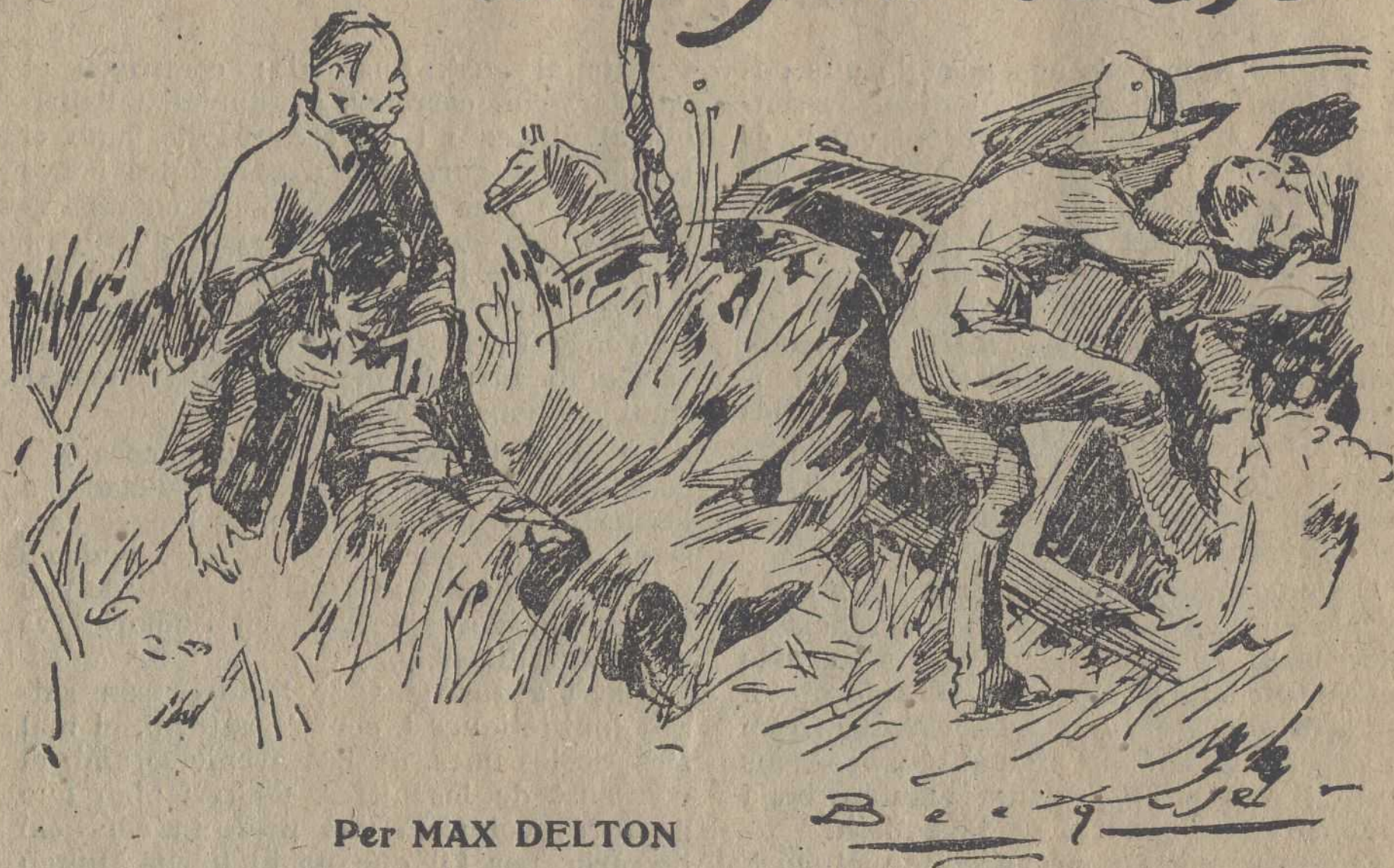
Una i altra mena de lectures són gairebé antitètiques i, com és natural, el mal gust de les unes, no pot avenir-se amb el bon gust de les altres. És per això que nosaltres voldríem una perfecta educació literària, per tal que no hi hagués ningú que abandonés la sana lectura per a lliurar-se de ple a les obres fulletinesques, les quals no tenen altra finalitat que la d'embrutir, perjudicar i pervertir.

La intel·ligència de la joventut està molt més decantada a la lectura de la literatura dissolvent que no pas a la creadora. És per això que fóra necessari evitar l'arribada d'aquesta mena de lectures a mans dels nostres joves, els quals voldríem veure formats en aquella literatura sòlida que faria de cada un d'ells, un home digne i un ciutadà conscient, útil a la societat i enaltidor de la pàtria.

El gust es forma en la primera època de la vida. Els vicis adquirits en aquest temps són, després, molt difícils de desarrelar. En canvi el bon gust après en aquest temps prejovenil, resta per tota la vida, i ell, és la millor arma, ofensiva i defensiva per a lliurar-nos, sigui quan sigui, dels perillosos efectes de qualsevol mena de mal gust.

JORDI SUBIRÀ

Una Aventura al Far-West

Per MAX DELTON

Dibuixos de BECQUER

EN efectuar el seu recorregut de vigilància la parella de guàrdia muntada, en un dels costats de la carretera trobava bolcat un automòbil magnífic. Reconegueren el vehicle i veieren amb sorpresa que dins hi havia dos homes exànimes. Un d'ells, mort, tenia el forat d'una bala al cap, i l'altre presentava una ferida al costat, per la qual li fugia la vida per moments.

Aquesta troballa sinistral s'esqueia en un dels camins de la vasta regió del Far West, a Califòrnia.

La parella de guardes rurals—els «muntats» com vulgarment hom els anomena—recolliren el ferit, maldaren per aturar-li l'hemorràgia, i l'acomboiaren com pogueren a la sella d'un cavall, i un dels guardes el traslladava cuita-corrents a Magdalena, que era el poblat més proper.

El ferit, un cop assistit com calia, va reaccionar i pogué contar a la policia allò que s'havia esdevingut.

—Veníem amb el meu patró Donald Fairfaix de Sutter's Mill, en direcció a San Francisco, quan de sobte, a la matinada, apareixien en ple camí una colla de genets que semblaven cowboys per la destresa amb què muntaven llurs cavalls. Ens obligaren a aturar-nos i a lliurar-los tot allò que portàvem de valor. El vell Fairfaix, per tota resposta disparava la pistola, mentre el xofer i jo, del qual sóc ajudant, fèiem el mateix. De la batussa jo en sortia ferit. No em recordo de res més, perquè vaig perdre el coneixement.

* * *

Hom es dedicà immediatament a la recerca del vell Donald Fairfaix, l'únic dels passatgers que no apareixia dins del vehicle assaltat. Un veritable exèrcit de «muntats», seguits dels sheriffs dels poblats propers, es posaren en moviment per tal de buscar el desaparegut.

Donald Fairfaix era una figura preeminent dins l'alta banca de San Francisco. La seva actuació en els negocis de mines l'havia col·locat al primer rengle de l'esfera comercial.

Hom va suposar, per tant, que havia estat atemptat en l'avinentsa del seu viatge cap als jaciments aurífers de Sutter's Mill, per tal de robar-lo i segrestar-lo, ja que el seu rescat podia representar una suma important.

Aquell fet, doncs, va produir en els medis financers de tot l'Oest—arribant fins a l'entranya borsàtil de Nova-York—el consegüent enrenou. No és d'estranyar per tal motiu que hom es servís de tots els mitjans per a trobar el vell milionari.

Sortosament, tres dies després dels fets que hem contat, Donald Fairfaix era trobat sa i salvat en una cova d'aquells in-

trincats i vastíssims indrets. Els segrestadors, davant la imminent presència de les autoritats, havien optat per abandonar llur presa, temorencs de caure amb el cos del delicte a mans de la justícia.

Per a qualsevol potentat ciutadà que no hagués estat Donald Fairfaix, indubtablement en aquest punt hauria finit l'aventura del Far West, però per a ell, precisament començava aleshores.

El vell potentat havia obtingut la seva immensa fortuna gràcies a les seves tenacitat i energia inesgotables. Així ho reconeixia tothom. D'ell mai no s'havia contat que hagués reulat en els seus propòsits, per difícils que haguessin resultat de realitzar. I així s'explica que de simple minaire hagués arribat a la posició envejable que aleshores ocupava.

Rígid, sever, agre sempre, mai no havia trobat qui el doblegués. ¿I seria precisament ara que uns estúpids malfactors posarien en entredit la seva fama de valent, que era tan sòlida com la seva reputació de financer?

Els qui tal cosa suposaven, s'erraven de mig a mig.

* * *

El vell Donald Fairfaix mai no va confiar a ningú els seus projectes per tal d'aconseguir la captura dels seus segrestadors. Es tancà en un silenci absolut, i quan algú li alludia aquell cas, l'home es limitava a trencar de conversa, sense donar-hi importància. Però, mentrestant, ell anava planejant-ho amb la serenitat i la meticulositat amb què ho hauria fet el més hàbil detectiu.

Pausadament, sense presses, amb gran fredor i amb tota reserva, va posar en pràctica el seu meditat procediment.

Com a auxiliar seu únicament va designar un agent de policia, que era un xicot que començava a exercir-ne, i en el qual Fairfaix va veure unes qualitats especials per a secundar-lo. El tal agent s'anomenava Fred Strong. Era un minyó de complexió atlètica, fornit, àgil i, a més, molt intel·ligent.

Vegem ara el pla estrafolari que es va empescar el minaire esdevingut milionari.

* * *

Un dia, pels indrets més freqüentats del Far West—sobretot pels més propers al lloc on havia estat assaltat l'automòbil—aparegueren uns grans pasquins que anunciaven que calia trobar cavallistes experts per a figurar en una gran pel·lícula, la qual havia de reflectir tots els costums característics dels famosos genets del Far West.

Després dels cartells venia una comissió d'agents que inscrivien els aspirants, als quals s'estendria un contracte amb una retribució esplèndida en el cas d'haver-se comprovat la seva destresa com a cavallista, tirador del llaç i domador de bestiar.

De moltes hores al voltant hi feien cap nombrosos cow-bois que eren llogats en hisendes. La temptadora proposició s'havia escampat com taca d'oli, i el qui més i el qui menys d'aquells homes, tots es sentien èmuls de Tom Mix, que el coneixien de la pantalla.

Fou als voltants de Santa Bàrbara on es convocaren els aspirants, i hom pot assegurar que mai aquell poble no s'havia vist tan concorregut. Innombrables genets envaïren el poblat, i com que la majoria

d'ells eren uns expertíssims cavallistes, no us estranyarà si us diem que els carrers de Santa Bàrbara semblaven una pista de circ, per les proves equestres que els genets, fatxendosament, hi realitzaven.

I la prova per a la selecció hi fou efectuada tal com s'havia anunciat.

En una gran explanada es formaren moltes colles, classificades per demarcacions, districtes o bé hisendes a les quals pertanyien.

Un grup d'operadors de cinema es col·locà amb les màquines en l'indret més adient, i començà la famosa prova. Després d'un breu assaig, els cavallistes—ja en conjunt, ja individualment—anaven passant per davant l'objectiu tot remarcant llurs rares habilitats. No es pot negar que en la tal exhibició hi hagué demostracions que deixaren astorats els mateixos operadors de les cases cinematogràfiques. Salts inversemblants, exercicis ariscadíssims de cavalcar i descavalcar en plena cursa, proves de tir de màxima precisió; exhibició d'equilibri del cos dret damunt del cavall a galop, i en fi, una sèrie de moviments extraordinaris, fruit d'una audàcia i d'una destresa admirables.

Per al tal assaig foren emprats molts metres de pel·lícula.

I d'acord amb el que s'havia promès, fou lliurada a cada un una quantitat convinguda, amb l'advertiment que un cop projectada la pel·lícula al saló de proves, serien elegits el grup o els individus que calgués contractar definitivament.

* * *

Tot plegat no era altra cosa que la realització del pla del vell Donald Fairfaix. Aquest, dies després, assegut molt còmodament al saló de proves, veia projectar la pel·lícula. Al tal acte hi eren convidades diverses persones: els sheriffs, agents de la guàrdia muntada, jutges del districte, etc., tots estranyats d'aquella excentricitat del vell milionari. ¿A què treia cap aquella sessió privada de cinema?

I fou projectat el film, i tots els assistents hi admiraren les grans proeses que tan fidelment es reflectien a la pantalla. Passaven colles i colles de genets, quan de sobte el vell Fairfaix, s'aixecà del seient i digué, davant l'astorament de tothom:

—Alto! Pareu la màquina!

A la pantalla quedava com a vista fixa la projecció d'un grup de cavallistes capitanejats per un individu de rostre patibulari.

Míster Fairfaix afegia en veu alta:

—Aquests que veieu ací, senyors, són els qui em van segrestar. Per bé que quan realitzaren l'assalt, portaven les cares tapades amb mocadors, per tal de no ésser reconeguts, jo us puc assegurar que són ells. Puc demostrar-ho. El capità porta la mà esquerra embenada a conseqüència de la ferida que es feia en trencar-se un cristall del cotxe. Un altre dels qui formen part de la banda, fixeuvos-hi bé, té com a gran proesa muntar a pèl, sense sella, per tal de poder-se escórrer cap a un costat del cavall quan així li cal, cosa que ací es veu ben clarament. Ara

fixem-nos si el cavall que munta el tercer té sota el coll un floc de pèl blanc en forma de ferradura; i hem de veure a més si el qui va en quart lloc té per costum, quan està aturat, de gratar-se amb sovintesa un dels braços a l'alçada de l'espatlla; i comprovem si el cinquè que surt allà al fons no és un prodigi enfilant-se pels arbres i...

No calgué que el vell anés identificant més genets. Un dels sheriffs s'aixecà i digué:

—Prou. Els coneix a tots: pertanyen al ranxo de «El Colorado» que correspon a la meua demarcació.

I així fou com es pogueren capturar tota aquella colla de malfactors que havien assaltat el cotxe del vell milionari Fairfaix.

MAX DELTON

—Mireu com li corren al darrera, i sabeu per què? Perquè diuen que té nas de patata, i com que ara el Govern ja ha autoritzat perquè arrenquin les patates, li volen arrencar el nas.

DISTRACCIO

A Ramon Puig

LES explicacions dels mestres no solen ésser mai narracions gaire divertides. Aquest criteri en mi no és nou, car podria presentar testimonis que dirien clarament al món que a la tendra edat de set anys jo pensava igual i que la meva tossuderia en aquesta idea m'ha costat molts disgustos i, àdhuc, alguns «suspensos».

Recordo que un dia el professor estava explicant no sé quines teories de no sé quina ciència. Era a l'hivern i per les altes finestres de l'escola traspuava un sol escarransit que si no escalfava, almenys tenia la virtut de fer venir a la memòria escenes assolellades de la vida del passat estiu. Ara gelava i feia bo divagar embolcallat d'aquella atmosfera tèbia de l'escola.

Prenia relleu vital aquella tarda passada amb els meus cosins a l'era de casa la padrina, mentre els batedors grisos de pols i d'assolellada se les havien amb el blat. Adhuc semblava que em coïa aquell clatellot que m'etzibà un batedor enfurismat, el qual m'atrapà agafat al porró que havien posat en fresc dins d'una galleda i a l'ombra del paller. Era una vinassa espessa que t'emplenava la boca de pega.

Recordava que un meu cosí volgué arreglar la màquina de ventar, i el resultat de la seva temptativa: encallament total i escàndol per part de l'oncle.

També em venia a la memòria el fet següent: L'oncle m'encomanà una mula que s'havia fet mal a la pota per tal que la portés a la quadra. Jo vaig agafar l'animal—que en feia quinze com jo—i sense encaparrar-nos massa ens dirigirem a l'estable. La mula, però, va trobar un herbei adient i va començar a pasturar amb molta parsimònia. Els meus crits i les meves invectives no li feien cap efecte. Incapaç d'imposar-me a aquella bèstia tossuda, em vaig ajeure prop d'una font i em feia el propòsit d'adormir-me una estona, quan em varen cridar l'atenció uns animalets repugnants que es passe-

javen per l'aigua i que desapareixien cuejant pels forats humits de la roca. Eren més menuts que llangardaixos i més grossos que sargantanes. En vingué a la memòria una explicació del pare, i vaig creure saber que eren o en deien «salamandres».

Tancat a la classe on el mestre parlava i jo no l'escoltava, les evolucions d'aquelles bestioles ocupaven tot el meu magí, i presidien tots els meus actes mentals. Les paraules del mestre feien com un soroll de borinots i jo restava abstret en els meus records.

El mestre es devia adonar que jo vivia a la lluna, i fent uns grans crits digué:

—Voldríeu dir-me, estimat Hug de Ribero, de què parlàvem?

Vaig callar com un mut.

—Devíeu estar una mica distret—féu el docte ciutadà—. Però, segurament que encara ens podríeu dir què és per a vós una «salamandra».

Els meus companys em digueren que m'havia tornat de set colors. I no n'hi havia per menys! ¿Era possible que el mestre m'hagués endevinat el pensament?

Recurrent als càlculs de probabilitats vaig decidir que no, que no era possible. I em vaig disposar a donar explicacions sobre la «salamandra».

—És un atuell—vaig fer—de ferro fos amb uns vidres a la part del davant. A l'interior es pot cremar carbó de coc i, en cas de necessitat, estelles i carbó vegetal. Va molt bé a l'hivern. A casa en tenim una al menjador.

La rialla fou general. El mestre, després d'haver-me anunciat que aquella setmana tindria molt mala nota, em digué que les «salamandres» eren unes bestioletes que corrien prop de les fonts i que eren més grosses que una sargantana i més petites que els llangardaixos.

Vaig quedar tan parat, tan estupefacte, que em vingueren ganes de desmaiar-me. Però, no ho vaig fer perquè el mestre no es cregués que intentava eternir-lo.

HUG DE RIBERO

EPISODIS

I AVENTURES

L'AVENIR

La gesta de Perot i el seu premi

PEROT s'havia entretingut massa en el seu recapte pel poble i tornava quan ja era fosc cap a l'humilíssim casal on vivia amb la seva mare i els dos germanets. El noi estava content perquè havia aconseguit que hom li encarregués una tasca que li proporcionà un guany força acceptable. Era el que ell volia: treballar, treballar de debò i estalviar les feines pesades i poc retribuïdes de la seva mare.

Anava caminant a bon pas a través del bosc, perfectament orientat pels llumets que albirava de la casa dels Fontsec, la qual no es trobava pas lluny del casalot que li servia d'estatge. De sobte, li semblà sentir remor d'una conversa sostinguda en veu molt baixa. El noi s'aturà i escoltà. Dues veus d'home arribaren molt lleument a les seves orelles i li semblà que parlaven de la família Fontsec. L'hora, el lloc i el xiuxiueig feren néixer en el cervell de Perot una sospita.

Animat del millor desig d'evitar una desgràcia, el noi anà apropant-se a l'indret d'on venien les veus, mentre els seus ulls furgaven en la fosca. Aviat pogué sentir el que deien els desconeguts i en pogué destriar el nombre: eren cinc i llur propòsit era assaltar la casa i robar els Fontsec que tenien fama de benestants.

Perot no havia pas rebut gaires auxilis d'aquella família, però el seu esperit es sentí pressionat per la dissort que anava a caure damunt d'ella, i es féu tot seguit el propòsit d'evitar-la. Sense dubtar ni un moment, reculà a poc a poc i, donant una gran volta, s'apropà a la casa pel costat oposat. Com que la porta principal estava situada a l'indret des d'on podia ésser espiat, hagué de trucar a una porteta de poc ús i, per tant, hagué d'insistir fins que hom el sentí. Una ganyota de malhumor es dibuixà en el rostre de qui

havia afranquit l'entrada, però a les primeres paraules de Perot canvià d'actitud i el conduí on es trobava el senyor Fontsec. Aquest l'escoltà atentament i donà tot seguit les ordres oportunes per tal de fer front a l'escomesa.

—No sé pas si la podrem resistir—observà—. Si, almenys, aconseguíssim d'aguantar-nos fins que els del poble, sentint els trets, vinguin al nostre ajut...

—Això rai!—féu Perot—. Vaig a donar l'avís i així avançarem molt de temps.

I ràpidament, sortí de la casa i esmunyint-se per camps i vinyes, es dirigí al poble.

Mentrestant, a can Fontsec s'havien preparat per a la defensa, i marit i muller, el mosso i les criades es posaren a l'aguait, engrapant una escopeta els homes i amb l'esguard afinat les dones. En descobrir cinc lladregots que s'apropaven cautelosament, dispararen les armes i un dels assaltants es sentí ferit en un braç, alhora que els altres es detenien, sorpresos. Comprenent que havien estat vistos, s'escamparen tot seguit, ajupits i parapetant-se en arbres i mates, anaren avançant. Els de la casa, però, estaven amatents i anaven engegant trets ben dirigits que minvaren l'empenta dels assaltants. Llur indecisió fou aprofitada pels defensors per a anar disparant amb eficàcia, fins al punt que un nou tret arrabassà el capell d'un dels lladregots. Aquests intentaren un assalt ràpid i decidit i, amb una coreguda, es llançaren contra la casa. Una bala encertadament dirigida s'allotjà a l'espatlla del qui semblava el capítost, el qual caigué llançant malediccions i impulsant els seus companys amb enèrgics mots. Des d'aleshores, enardits pels consells que els eren donats i sentint-se ja protegits per la paret de tanca, n'aprofitaren un esvoranc per a anar disparant dos d'ells contra les finestres, mentre els

altres saltaven el mur i les emprenien contra la porta, intentant abatre-la a cops de culata.

Els Fontsec cregueren arribada la fi de llur resistència, però de sobte canvià en absolut la situació. Acudiren els homes que Perot havia avisat i els lladregots es veieren precisats a fugir, ben contents de salvar-se els qui encara es trobaven en situació de fer-ho i amb el consegüent terror del capità ferit.

No cal pas ponderar l'alegria del matrimoni Fontsec en veure completament fos el perill que tant els turmentava. Remerciaren l'ajut dels veïns i sobretot, s'expressaren amb vehemència per lloar el comportament d'aquell vailet decidit i voluntariós, sense la intervenció del qual haurien estat víctimes dels assaltants.

Enduts marit i muller per l'afany de palesar llur agraïment més pregon, visitaren la vídua i li proposaren que Perot restés amb ells, amb la promesa que el considerarien com un fill, fent-lo instruir com calia i adaptant-lo a llurs costums i maneres. La mare, no pensant més que en la felicitat del seu fill, acceptà la proposició, que li semblà excellent, car, en assegurar l'esdevenidor del seu Perot, ella podia, amb una càrrega menys, subvenir millor les necessitats dels altres fills.

El noi no gosà pas oposar-se al que

s'havia tractat. Anà a viure amb els senyors Fontsec, els quals li demostraren un afecte i una sollicitud que mai no hauria pogut esperar. El vestiren com pertocava, pogué dormir tou i menjar bé i li foren donades lliçons particulars pel mestre del poble.

Podem dir, doncs, que Perot vivia molt millor que no havia pogut somniar mai. Així i tot, no es considerava pas feliç; ans al contrari: estava trist i meditabund i no dormia pas totes les hores que era al llit, ni li abellien les bones menges que li eren pròdigament servides.

El noi era prou sensible per a sentir-se oprimat de la diferència del seu benestar amb les estretors que imperaven a casa seva. Cada vegada que anava a veure la seva mare i els germanets—i això ho feia gairebé cada dia—sortia de la visita amb el cor encongit i amb una amargor que l'ofegava. Certament que els ajudava amb tot el que podia—els cèntims per a llaminaures i diversions eren per a la mare—, però ell veia prou els esforços extraordinaris que havien de fer per a sostenir-se. Comprovava sobrerament la joia de tots en veure'l tan ben vestit i sabent-lo tan ben tractat, però el feria la penúria que els seus havien de resistir.

Un dia, aquell seu continuat sentiment i la seva íntima inconformitat el decidi-

ren a fer un cop de cap. I trobant-se sense forces per a exposar francament el cas als senyors Fontsec, decidí fugir. La seva primera intenció fou de no contar-ne res a la mare, però no es sentí prou valent per a desaparèixer sense veure-la. Era ja fosc i aquesta l'obligà a restar allí, prometent-li que l'endemà, de bon matí, el desvetllaria per tal que pogués anar a córrer món, com ell desitjava.

Aquella nit fou la primera, des que havia anat a viure a can Fontsec, que dormí sense sobresalts i angoixes. En despertar, quan el sol ja era alt, es trobà voltat de la mare i els seus protectors i els germanets. Tots feien cara riallera. El seu estupor arribà al màxim quan el senyor Fontsec li digué:

—Confesso que la meua muller i jo hem estat uns egoistes. Un noi com tu ens proporcionava una companyia estimable i no ens causava cap perjudici. En canvi, ocasionàvem una dolor als qui t'estimen i un gran mal al teu cor sensible. Això s'arranjarà habitant tots vosaltres en el clos del jardí, en una caseta adequada i guanyant el que necessiteu per a viure amb el fruit del vostre treball.

Però passà de la sorpresa a una alegria vivíssima. I saltant del llit d'un bot i anant a abraçar i a besar tots els components de la tendra escena, anava exclamant:

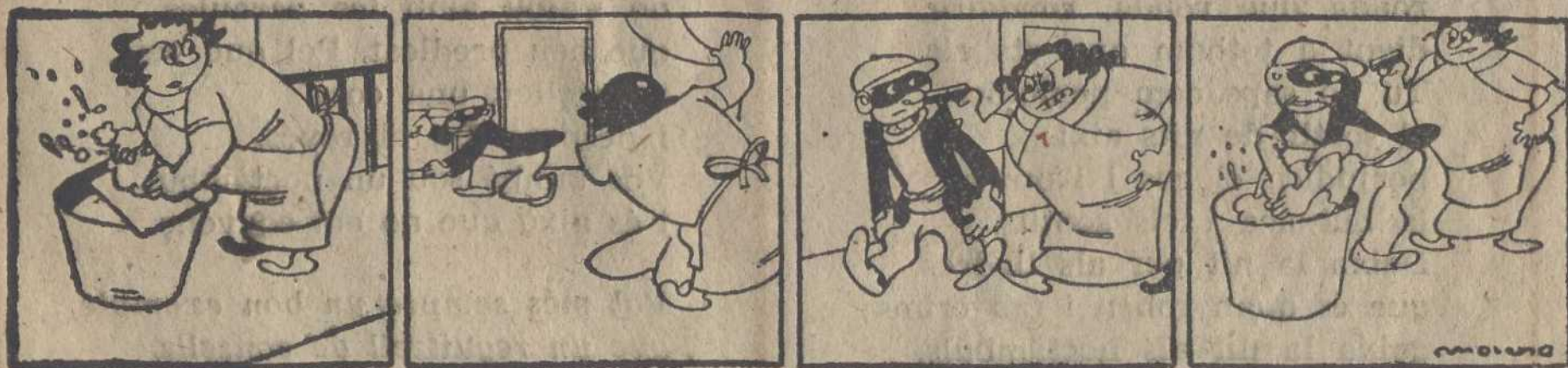
—Així sí! Així sí! Tots junts i treballant... Quina delícia!

JORDI CATALÀ

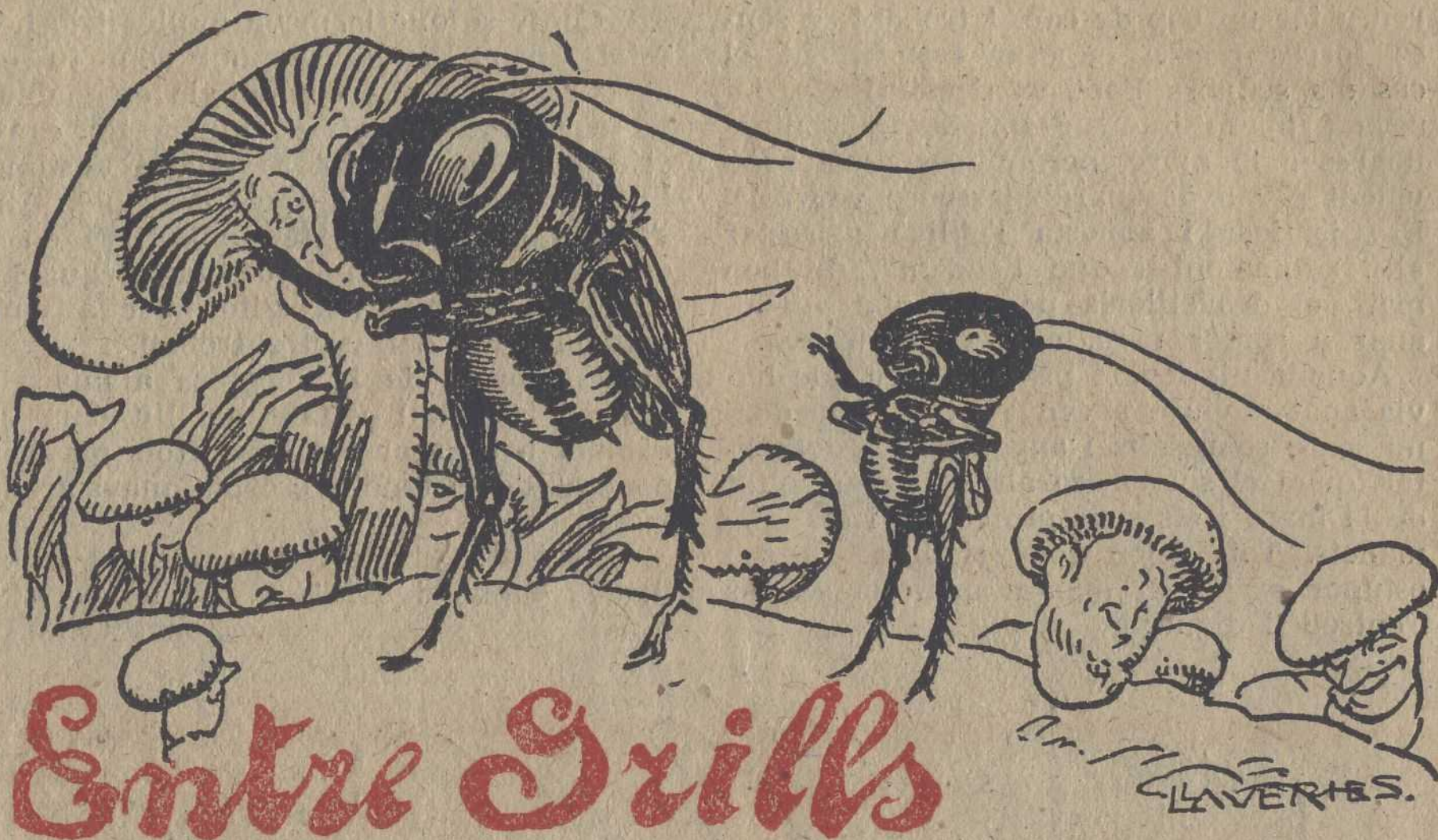
—Noi, l'has ballat molt malament aquest tango!

—Ah; era un tango?

La senyora està rentant
i ha vist que entrava un bergant.

I el seu geni posa a prova
fent rentar al lladre la roba.

Entre Grillles

Un vespre, mentre sopaven,
el grill pare va dir al fill:
—Si sabies com gaudeixo
de veure't fet un fadrí!
Diria que ahir neixies
estrafet i escarransit,
sense esma d'alçar les potes
i menys de llançar un ric-ric.
Avui, ben plantat, altívol,
galantejador i gentil,
ets un minyó com no en corren,
un minyó dels eixerits.
L'alegria que això em causa
és tan gran que no es pot dir,
però una ombra de tristesa
ennuvola el goig que tinc:
el veure que cada vetlla
deixes la llar tot seguit,
ronda que ronda, rondaire,
dient a tothom que ets ric.
Tu no saps com perjudica
el sortir de nits així:
perjudica el cos i l'ànima,
la butxaca i els sentits.
Deixa la nit per als lladres,
que és quan roben i fan crims;
deixa la nit als noctàmbuls,

curts de gambals i envillits;
deixa-la a aquells que del dia
no han sabut treure profit.
Si així ho fas, jo t'asseguro
que viuràs sempre feliç.

El grill fill, atent i dòcil,
escoltava els tals consells;
i així que el pare finia,
li replicava amatent:
—Tot això que em dieu, pare,
jo comprenc que és ple de seny.
Ni l'aire de la nit prova,
ni el rondar de fosc va bé;
l'aire humit de la vesprada
fa estossegar, ja ho sabem
però, pare..., és que resulta
que l'exemple que em doneu
no s'adiu amb les paraules
que heu predicat. Pel que veig,
aconselleu una cosa
i després feu al revés.
Vós també sou un noctàmbul,
i és això que no em convenç.

*Val més sempre un bon exemple
que un reguitzell de consells.*

GUERAU

—Sembla mentida que no tinguis por de seure ací fora, sabent com et cerca la policia.

—No tinguis por, perquè porto a la butxaca un paquet de magnèsia efer-vescent.

I així que veig un de la «poli», tiro la magnèsia a la copa.

En beure-me-la, em tapo del tot.

I com que tot seguit em fa el seu efecte...,

així fins quedo curat de l'espant que m'ha produït la presència del policia.

I VAN i Fiòdor estaven tips de xim xim. Des de la seva arribada a la Xina, no havien tingut més que disgustos i granillades, produïdes aquestes per la singular alimentació a base de suc de mosquits aixafats, ulls de granota triturats i banyes de cucs en salsa maonesa.

Aquest règim alimentari, com no podia ésser menys, actuà d'agent desmoralitzador, en coalició amb els surts, les emocions fortes, els ulls esbiaixats i les trenes crispades, i els dos russos amb coll d'astracan a l'abric decidiren abandonar immediatament el país.

—I si anéssim a Amèrica?—insinuà Fiòdor.

*—Rico país debe ser
el de América, mamá.
Me gustaría ir allá...*

Fiòdor, que continuava essent tan taujà com sempre, cercà per tot el restaurant la mamá.

—Quan deixaràs d'ésser tan ase, Fiòdor, amic meu?—exclamà el seu company, fent-se un cargol a la barba amb aires de suficiència.

Però, no havia acabat de dir això, i menys encara de fer-se el cargol, que un soroll semblant a tots els sorolls impen-sats que havien sentit fins aleshores, des de la seva arribada a l'Imperi, es deixà sentir clarament.

—Vaja, ja hi som!—remugà Fiòdor—. Aquests sorollets que, indefectiblement, precedeixen esdeveniments estranys i desagradables, em mataran.

Un altre soroll es sentí de més prop. I després un altre, i un altre. «Creixeu i multipliqueu-vos», eren les instruccions divines. I els sorolls creixien i es multiplicaven.

El cuiner—un xinès rodonet i simpàtic, que parlava fent un veritable devesall d'elles—sortí de la cuina amb els ulls un pam més endavant i el davantal i el nas arremangats, tot cridant:

—Pilates! Pilates! Han alibat els pilates! Si ens atlapen, estem pelduts!

—Pilates? I ara, què és això?—preguntà intrigat Fiòdor.

Però ningú no li ho explicà. Ja el seu company s'havia alçat tirant per terra la tauleta, dos homes i un policia, i corria adalerat cap a la sortida, portant penjat dels faldons de l'abric el simpàtic cuiner xinès.

Fiòdor cridà el cambrer.

—Ep! Noiii! Ei! És que no voleu cobrar?

Les taules rodolaven per terra, les botelles es trencaven i els homes ensopegaven, s'empenyien, s'enganxaven les trenes a les portes, llençaven les sabates en l'aire, i cridaven. Cridava tothom, amb xiscles estridents, de parc d'atraccions.

Ningú no feia cas de Fiòdor, que era l'únic que restava impassible, només neguitejat perquè el cambrer no li venia a cobrar.

Per fi, veient que ningú de la casa no l'atenia, es ficà dues culleretes a la butxaca, i lentament es dirigí a la porta.

Però, en aquell moment, per l'altra banda de l'establiment (la porta falsa que donava al fumador d'opi) aparegueren els «pilates», com deia el cuiner.

Els pirates, amb els ganivets entre les dents com obliguen els estatuts, avançaven amb posat ferotge. Les seves fesomies incitaven a la fuga precipitada. Els mocadors que cenyien els seus caps, eren tacats de sang; les camises, estripades, deixaven veure trossos de pell negra i consentida; i els peus descalços, plens de durícies i penellons, inspiraven repugnància.

Fiòdor s'aturà, i compregué, per fi, la magnitud de la seva tragèdia. Es trobava sol (bé, sol... sol en companyia d'una mena de gent que no eren pas allò que se'n diu uns companys ideals) sol i des-emparat.

—Qui sou!—cridà el capítost dels bandits.

—Fiòdor Furniskowsky Kreschischinsky.

—D'on veniu?

—De les muntanyes.

—Quines muntanyes?

—Les muntanyes russes.

En sentir això, tots els pirates xisclaren, talment com si es trobessin en unes muntanyes russes de debò.

—Què hi feu, ací?—continuà el capitost.

—Ara me n'anava.

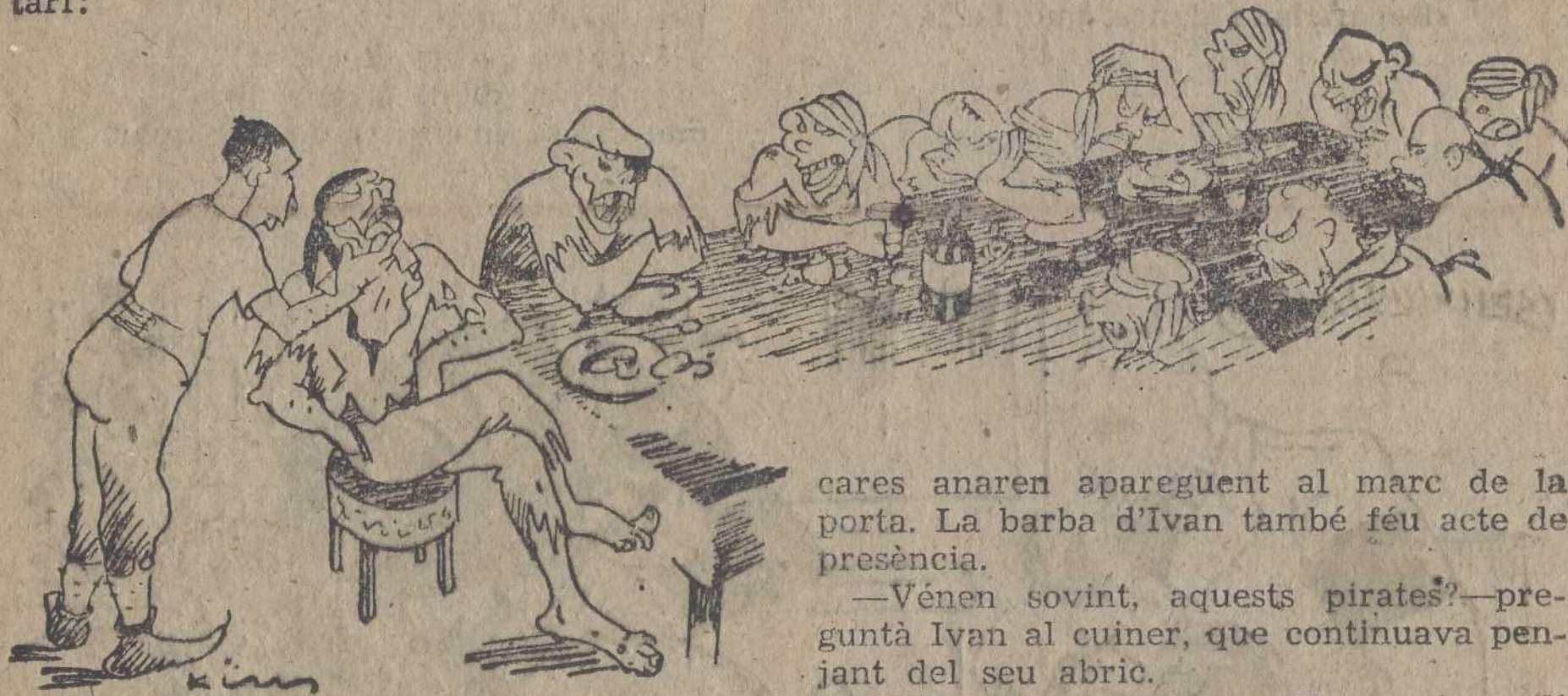
—D'això ja en parlarem. De moment, doneu-me tot el que porteu al damunt.

La seva cara, en dir això, era un argument tan irrefutable, que ningú no s'hi hauria negat. Fiódor no es féu pas repetir l'ordre. Serenament començà a despullar-se, apilant-ho tot curosament.

—Teniu. La roba interior no crec que sigui necessària, oi?

—Mestre, que voleu prendre'm la cabellera? Si és així, us adverteixo que Ti Ru Li, pirata per herència i vocació, no està per romanços.

I afegí, assenyalant el seu pirata-secretari:

—Tu, Ca-Xu-Pin, vull que aquest individu ens serveixi el sopar.

Tal dit, tal fet. Fiódor fou portat a la cuina, i sota les ordres d'un dels pirates xinesos (el vell Kin-Son-Tinc, per més detalls, que tenia un germà diputat) en funcions de maître, començà la seva tasca.

Els facinerosos s'entaularen. I ací començà el martiri del rus, que fou veritablement terrible. Veure menjar aquells homes sense sentir-se indisposat, constituït una performance gairebé insuperable. Perquè heu de saber que els pirates xi-

nesos menjaven amb els dits, i feien tota mena de porqueries. Tant, que semblava que ho fessin expressament, ja us ho diré.

—Ei, garçon!—cridà el capità Ti Ru Li, que se les donava de cosmolita—. A veure, vina'm ací.

Fiódor s'apropà.

—Eixuga'm la barba.

El rus la hi eixugà.

—Ara fes-me una cigarreta.

El rus la hi féu.

—Ara encen-la.

El rus l'encengué.

—Ara fuma-te-la. Ha! Ha! Ha!

I tots els pirates rigueren del bon humor del seu capitost. Seguidament s'alçaren, i satisfets i plens, sortiren altre cop per la porta falsa.

Un cop sol Fiódor, la porta del carrer, la porta sincera, s'obrí un pamet, i la cara esverada i groga d'un dels cambrers s'ariscà a deixar-se veure. Després, altres

cares anaren apareguent al marc de la porta. La barba d'Ivan també féu acte de presència.

—Venen sovint, aquests pirates?—preguntà Ivan al cuiner, que continuava penjant del seu abric.

—Un dia a la setmana. Tenen el navili ancorat aplop d'ací.

—I per què venen?

—Pel què? Doncs pel l'alòs. Els dijous fem alòs, i ells venen a menjallo.

—Però, no fan res més?

—No lès.

—Doncs, si són tan inofensius, per què fugiu?

—Pel que són molt bluts... i a més, no donen plopina.

Ivan deixà el simpàtic xinès, i fent un xiulet a Fiódor, sortí altre cop de l'establiment (que per cert duia per nom «EL TRANSATLANTIC», cosa que potser ex-

plicava el costum dels pirates) seguit del seu company.

—Són estranys, aquesta gent, no trobes, Fiódor?

Fiódor féu que sí amb el cap, i afegí:

—Tinc una miqueta de fred; no sé què ho deu fer.

En aquell moment el botiguer Ku-Lu-Sal digué a la seva muller:

—Fixa't, Loo; un europeu en roba interior.

—Són estranys, aquesta gent...

I els dos russos empengueren el camí d'Amèrica, seguits per la mainada.

JOAQUIM MUNTANYOLA

Film Llampec

Per A. TXIM

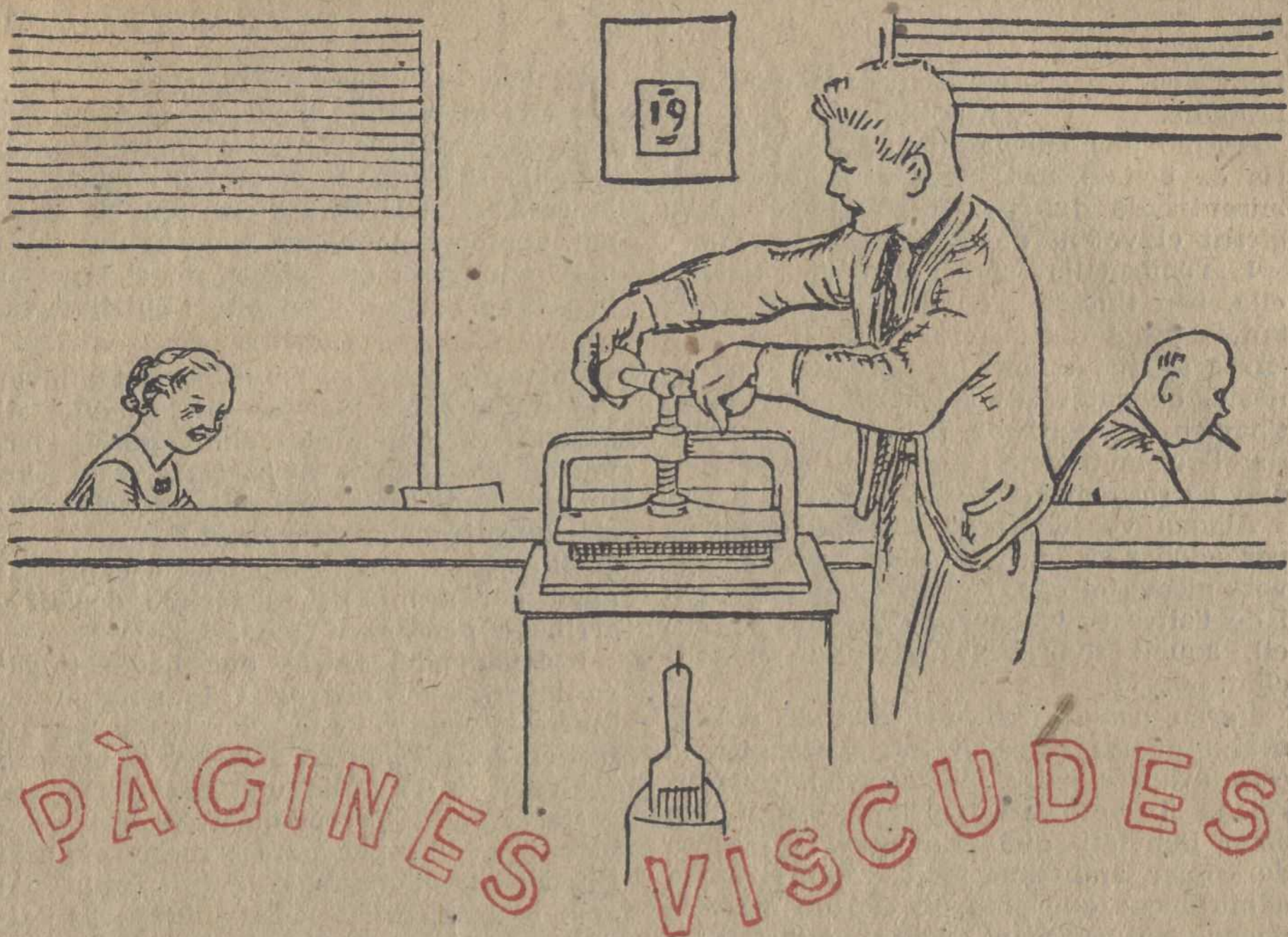
La senyora Reparada ara s'està «reparant»..., «reparant» unes arrugues que li han dut els cinquanta anys. Ha de sortir de visita amb el marit, i és el cas que el marit, pobret!, s'espera i es frisa i va murmurant: «Reparada, que el temps passa...» «Reparada, i doncs, què fas?»

«Reparada, que ens esperen els Magret, i es va fent tard...» «Reparada, no reparis massa prim. Apa, ja estàs?» Ella, amb tanta «Reparada», s'enfurisma i diu cridant per tal de justificar-se: —Mira que n'ets de pesat! ¿No t'estic dient fa una hora que estaré en menys de mig quart?

—Si vol inscripció a la cinta, se'n farà vint pessetes més.

—No, no cal; la pobreta tampoc no sabia llegir!...

La declaració

L'ENTRADA d'aquella nova empleada a les oficines de la Companyia General de Lubrificants va passar gairebé desapercebuda, tan poc era el que cridava l'atenció. La nova empleada, la senyoreta Eulàlia Marget, com constava en la llista de personal de la Companyia, no tenia, en realitat, res de particular. Era una noia senzilla, amb unes fesomies agradables, sí, però res de l'altre món. Es comprèn, doncs, perfectament, que el seu ingrés a oficines no despertés cap curiositat.

Una sola persona hi hagué, potser, en tota la casa que remarcà amb una sensació de simpatia la presència de la nova empleada. Aquesta persona era en Joan Bonmatí, un xicot tan insignificant com ella mateixa, que ja feia alguns anys que treballava a la Companyia. Havia entrat de meritori i actualment era l'encarregat del registre de correspondència.

Probablement en Joan en fixà en aquesta noia pels mateixos motius que els altres

no s'hi van fixar, és a dir, per la seva senzillesa i, precisament, perquè no tenia res de particular.

Ella també semblà, des del primer dia, correspondre a aquest sentiment de simpatia que en Bonmatí li testimoniava, i possiblement fou això també degut a l'aspecte senzill i absolutament desproveït de pretensions del xicot. Segons a qui, l'Eulàlia no hauria pas gosat fer-li cap pregunta. En canvi a en Joan no reparà ni un moment a demanar-li, a mesura que ho havia de menester, totes aquelles informacions que precisen al qui entra per primera vegada a unes oficines de la importància de la C. G. L. És veritat que el lloc que ocupava en Joan era molt pròxim a la taula del fitxer que tenia al seu càrrec l'Eulàlia, fins al punt que podia adreçar-li aqueixes preguntes sense cap necessitat de desplaçar-se.

De tot això en resultà que en Joan Bonmatí, que havia estat sempre un xicot d'aquells que no pensen més que en la

feina, es va enamorar perdudament de l'Eulàlia.

—Amb una noia així sí que m'hi casaria de bona gana!—pensava el xicot, tot mirant-se-la de cua d'ull, mentre anava girant el volant de la premsa de copiar.

I s'embadalia contemplant-la, mentre ella, ben lluny de creure's objecte d'una tan insistent observació, anava posant les fitxes al dia, esborrant amb petits moviments de gatet enjogassat les dades que s'havien de rectificar, per a anotar en el seu lloc, amb petits signes de llapis, les que corresponien.

Alguna vegada, però, l'Eulàlia acabava per adonar-se que ell se la mirava. Llavors alçava el cap, i quan els ulls de l'un i de l'altre es trobaven, ella somreia, i a ell, aquell somris, l'emplenava de felicitat.

Varen passar així una pila de setmanes, i alguns mesos i tot, sense que la cosa avancés gaire. Es miraven, es somreien, sí, però no passaven d'aquí. En Joan Bonmatí, que feia anar la premsa de copiar amb una força i una llestesa admirables; que amb un cop de mà feia donar deu voltes al volant de les boles de llautó, tan vertiginosament que durant uns moments les boles desapareixien foses en un cercle d'or, aquest mateix Joan Bonmatí quan es trobava al costat o al davant de l'Eulàlia es quedava més aturat que la caixa de ferro de la secció de comptabilitat. Tot el que tenia pensat dir-li se li esborrava de l'enteniment, i la primera paraula que es duia generalment rumiada per a iniciar la conversa, se li encastava entre la llengua i el paladar i no hi havia manera de fer-la sortir.

I això que cada dia en Joan es sentia més enamorat d'ella i més decidit a declarar-se-li. N'havia parlat amb tothom, amb els seus germans, amb la seva mare i tot, per tal de saber si ella hi vindria bé...

—Allí al despatx hi ha una noia que m'agrada més!... — havia començat per dir-li sense por ni timidesa.

No obstant, quan es tractava de parlar amb ella dels seus sentiments, ja ho hem dit, s'encallava com un carro enmig del fang.

Potser, en part, això era degut a què, d'un cert temps ençà, l'Eulàlia li feia una mica més de respecte que abans. En efecte, de mica en mica, la noia havia anat aportant una sèrie de modificacions en la seva diguem-ne presentació, que podria

molt ben esser que en Joan, tot i sentir per ella la mateixa tendresa, no la trobés tant a l'abast de la seva insignificança. Aquella minqueta de coloret als llavis i a la cara, aquella major cura en el pentinat, una certa tendència a vestir una mica més extremada que abans, donava potser la sensació a en Joan que l'Eulàlia s'escapava de la seva òrbita.

Tot això, però, no havia pas fet minvar l'afecte que en Joan sentia per ella. Al contrari, a la tendresa amb què se l'havia mirada sempre, hi afegia ara un sentiment d'admiració pels nous encisos físics que li anava descobrint.

—Potser ella es fa tan bonica expressament per a mi, per a fer-me decidir—arribà a pensar en Joan.

I davant del fracàs que havia tingut en intentar declarar-se-li de paraula les diverses vegades que s'ho havia proposat, en Joan Bonmatí va tenir la pensada d'adreçar a l'Eulàlia una declaració per carta. Aquest procediment podria semblar-li a ella poc airós; però explicat francament el motiu, és a dir, confessant amb tota sinceritat la seva invencible timidesa, ella se'n faria càrrec i li ho perdonaria.

Es posà, doncs, a escriure la carta. De primer va fer un esborrany, el retocà, el corregí algunes vegades, i, finalment, va fer la definitiva còpia en net: «Benvolguda Eulàlia; No estranyis que, veient-nos cada dia, em decideixi a adreçar-te aquesta carta. El respecte que m'inspires, sols comparable al gran afecte que et professo, em trava la llengua cada vegada que intento expressar-te els meus sentiments. És per aquest motiu que m'atreveixo a dir-te per escrit allò que no m'ha estat possible dir-te de paraula...»

Després d'això seguia la declaració del seu amor i l'exposició dels seus desigs de fer-la la seva esposa, si ella li concedia la gràcia del seu afecte.

Un cop tingué la carta llesta vingueren els dubtes de com la hi faria a mans. Trametre-li per correu li semblà improcedent, veient-se com es veien cada dia amb ella. Resolgué, doncs, donar-li la carta ell mateix a la mà.

L'endemà matí, quan hagué fet repartir la correspondència rebuda a l'apartat de Correus, als diferents serveis als quals anava destinada, en Joan es va acostar a la barrera que separava la seva secció de la de l'Eulàlia, amb la carta a la mà.

Sense pensar-s'ho, ella li facilità la cosa.

—Hi ha una carta per a mi?—preguntà tota estranyada, però amb uns ulls tots exorivits d'illusió.

—Sí, Eulàlia. Hi ha una carta per a tu; però no ha vingut per correu. Sóc jo mateix qui l'he portada...

Durant tot el matí en Joan estigué observant dissimuladament, fins que, ja a prop de l'hora de sortir, va veure que ella agafava la carta, l'obria mig amagadament i es posava a llegir-la.

Tot el que en Joan va fer per veure d'endevinar l'efecte que causava a l'Eulàlia la lectura de la seva carta fou endebades. Ella es quedà molt seriosa; i una sola vegada que girà els ulls vers ell, va somriure només a mitges.

A la sortida del despatx en Joan es que-

La visible emoció amb què en Joan va pronunciar aquestes paraules, va fer suposar a la noia alguna cosa del que es tractava. Se'l mirà, mig sorpresa, mig sufocada, i després de dubtar un moment entre si devia prendre o no aquella carta, acabà per acceptar-la. S'alçà i s'atansà a la barrera.

—Perdona'm que hagi usat d'un procediment tan poc a propòsit—li digué en Joan, sense cap esforç, potser perquè no s'ho havia proposat.

Ella tornà al seu lloc, posà la carta de banda i reprengué la seva feina.

dà esperant-la. Volia sortir de dubtes de seguida perquè el turment que li donava aquella situació no el deixava viure.

Ella semblà que ja hi comptava, perquè no demostrà molta sorpresa quan va veure que en Joan se li acostava i li preguntava:

—¿Potser t'has molestat, Eulàlia, pel que et dic en aquella carta?

En fer aquesta pregunta, el pobre xicot estava tan impacient i sufocat que l'Eulàlia se'n sentí profundament compadida.

—No, Joan; gens molestada—li contestà amablement.

Això a ell li prestà un gran coratge, i cuità a sincerar-se:

—És ridícul, ja ho sé, ésser tímid en tanta de manera; però no hi podia fer més. Cada vegada que intentava parlar-te em passava el mateix. Mai no ho hauria cregut de mi. Jo crec que és el mateix respecte que m'inspires, i també la dificultat de trobar una paraula que expressi de seguida la gran estimació que et tinc. Perquè, aquesta és la veritat, Eulàlia. Ja el primer dia que et vaig veure vaig comprendre que eres tu la que m'estava destinada i ja et vaig estimar amb tota l'ànima. Ja sé que no sóc gran cosa, jo; però per això mateix, jo no sé quina expressió de bondat vaig descobrir en els teus ulls, de seguida, que va donar-me la convicció que em perdonaries la meua insignificança quan veuries la rectitud de les meves intencions i la gran tendresa del meu afecte... ¿Per què rius, ara, Eulàlia?—es va interrompre en Joan en adonar-se que ella se'l mirava tot somrient amb un mig aire de burla.

—Ric—respongué ella—, perquè sentint aquesta declaració que m'estàs fent, em fa gràcia pensar que t'ha calgut escriure'm una carta perquè no gosaves declarar-te'm de paraula.

—És veritat—reconegué ell, també rient.

I ja completament guarit de la seva timidesa, afegí:

—Potser si hagués sabut que havies de rebre bé la meua declaració, no m'hauria espantat tant.

El seu somriure, però, se li glaçà als llavis en sentir que Eulàlia li deia:

—Rebre-la bé no vol pas dir el que tu, potser, suposes.

I com que ell es quedà tot esblaimat, mirant-se-la, sense gosar preguntar-li quina dolorosa significació podien tenir aquestes paraules, l'Eulàlia es cregué obligada a explicar-se.

—És veritat que tu em vas ésser des del primer dia que vaig entrar ací molt simpàtic. Et vaig veure un xicot sense pretensions, amable, servicial, disposat a aplanar les dificultats dels meus primers dies de servei a la casa, i per això et vaig considerar de seguida com un amic, com un bon company, i així segueixo considerant-te encara, perquè és veritat que em mereixes tota la meua confiança i tota la meua simpatia.

—Gràcies...—pronuncià ell, amb la veu estrangulada.

—Per això—continuà ella—la teua carta no podia molestar-me, com no m'han molestat les teves paraules; perquè sé que els teus sentiments són sincers i són de debò; i si alguna cosa em sap greu és no poder--los correspondre com mereixes.

En Joan va fer un moviment de llavis com si mastegues fel i vinagre.

—Comprèns, Joan?—va dir ella.

—Sí... Ho comprenc—respongué en Joan amb un cop de cap que semblava que se li haguessin afluijat tots els nervis del coll.

Eulàlia continuà amb el bon desig de fer-li menys amargosa la negativa:

—Jo no diré que al començament de la nostra coneixença, una declaració teua no hagués tingut més bon acolliment. Jo, llavors, em sentia també ben poca cosa, ben insignificant... Però, tu, llavors, no em vas dir res...

Hi va haver un silenci d'alguns segons. En Joan alçà fins als ulls d'ella una mirada temorega, aclarida, però, d'una mica d'esperança, i digué:

—Jo ja comprenc que tu no em puguis estimar com jo et vull. Fóra massa sort per a mi. Però, amb el temps, potser...

Eulàlia va moure el cap negativament.

—No, Joan—va dir al mateix temps, tot ensentimentada—. Ara ja és massa tard; perquè, ara, ja n'estimo un altre.

En Joan es quedà com si d'un vigorós cop de puny li haguessin fet perdre l'esma.

—Un altre!...—pronuncià, al cap d'un moment i es quedà mirant-se-la, com si implorés un desmentiment, esperant que, potser, ella li diria que no s'ho cregués, que ho havia dit perquè sí, pel goig d'aturmentar-lo...

En comptes d'això, ella es posà tota consirosa, amb la mirada vaga com si pensés en l'altre; i va preguntar-li pel plaer de parlar-ne:

—No saps qui vull dir? ¿No t'has adonat de qui és? És en Jacint, l'auxiliar de Caixa—confessà ella, tot pronunciant aquest nom amb una visible complaença.

—En Jacint?—exclamà en Joan, com si li semblés impossible que un xicot com aquell, presumit i poca-solta com pocs n'hi ha, hagués pogut solament interessar una noia com l'Eulàlia.

—No t'ho figuraves, oi? Ell tampoc no s'ho deu pensar—digué ella amb l'íntima convicció que si en Jacint ho sabia es fixaria una mica més amb ella.

I portada per aquesta convicció, sense pensar que acabaria de destroçar el cor del pobre Joan, prou massegat que ja acabava de deixar-lo, li va dir:

—Si tu fossis tan bon xicot que, tot parlant, li ho diguessis...

En Joan alçà el cap i els seus ulls llampeguejaren un moment; en veure, però, en els d'ella un esguard tan humil, tan suplicant, es sentí desarmat. Comprenqué que la mateixa monstruositat d'això que acabava de demanar-li provava la inconsciència d'ella i l'absència de tota malícia. ¿Ella què hi podia fer si estimava l'altre? Era com ell mateix, que no hi podia fer res, si l'estimava a ella!...

—Tu fas com si me n'haguessis sentit parlar casualment — anava instruint-lo l'Eulàlia—. Li'n parlaràs? M'ho promets?

Fins que el va veure allunyar-se, cap cot, una mica encorbat, com si un pes feixuc, invisible carregués damunt de les seves espatlles, no es va donar compte l'Eulàlia de la insensatesa que acabava de cometre. Calia que estigués boja!

No obstant, en Joan complí. No fou el mateix dia, ni l'endemà tampoc. No hauria pogut. Tres dies després, un matí, aprofità l'ocasió d'anar a la Caixa a comprovar unes dades per al seu Registre de correspondència, per a complir el penós encàrrec. En Jacint sortí a servir-lo. Mentre estaven fent la comprovació, en Joan tot era mirar-se'l. És clar que ella se n'havia agradat! Era un xicot tot elegant en Jacint, amb una corbata de preu, i una clenxa amb mil reflexos, i uns punys cordats amb uns botons d'or i esmalt, i uns ulls d'espatotxi que es perdien de vista...

—Ja en tens de sort, ja, tu!—exclamà de sobte en Joan.

—Qui, jo? Per què ho dius?—demanà en Jacint, tot divertit—. ¿De què ve això, ara?

—Ve d'una cosa que jo sé—respongué ell.

En Jacint volgué saber; en Joan va fer com qui es resisteix. Finalment, va revelar:

—Sé que l'Eulàlia Marget està molt de tu—va dir en Joan.

De seguida, en veure que ell, fatu, s'inflava com un gripau, li va venir tanta quimera, que d'una mica més hauria plorat o s'hauria posat a picar de peus o a colpejar-lo brutalment.

El presumit ja no va tenir espera. De seguida que va saber això, ja es va girar cap el cantó on l'Eulàlia es trobava, i, tot vigilant que el Cap de secció no el veiés, li va fer una salutació tota estudiada i melindrosa amb la mà, com aquell qui fa adéu.

Ella, que ja estava a l'aguait, perquè havia vist en Joan que anava amb uns papers a la secció de Caixa, va comprendre que el pobre noi havia complert el seu encàrrec, i no en sentí tan goig com ella n'havia esperat. L'admiració pel sacrifici que havia fet en Joan, superava la satisfacció que ella creia treure'n.

No obstant, Eulàlia no s'havia equivocat en calcular que si en Jacint sabia alguna cosa d'ella, en faria més cas i s'hi fixaria més que fins llavors. Més o menys formalment, amb la lleugeresa i la fatuitat que en Jacint acostumava tractar aquesta mena d'afers, es dedicà a Eulàlia amb una certa assiduitat. Com més, però, ella tenia ocasió de conèixer-lo, més clarament veia l'enorme diferència que hi havia entre en Jacint i en Joan, pel que fa a la delicadesa de sentiments, al respecte i a la tendresa amb què eren manifestats.

Hi havia moments que, tot parlant amb ell, Eulàlia es sentia com avergonyida d'haver preferit en Jacint a un noi com en Joan, i no perdia ocasió per a manifestar a aquest la bona estima en què el tenia.

Arribà, però, el moment que Eulàlia es va veure precisada a resoldre definitivament una cosa o altra.

En Jacint no se li havia declarat encara. Segur com estava d'ella, això era cosa que no li duia pressa. Ell sabia, o creia saber, que no havia de fer més que obrir la boca per a dir-li «t'estimo» perquè es veiés de seguida correspost, i, encara, amb agraïment.

Per això es va sentir tot vexat el dia que amb un desembarç i una fatxenderia que contrastava fortament amb l'excessiva timidesa d'en Joan, es va declarar a l'Eulàlia, i es trobà que ella, en comptes de respondre-li tot seguit, rendidament, que sí, li deia que s'hi havia de pensar i que l'endemà ja li contestaria.

I més sorprès i vexat es quedà l'endemà quan en anar per la resposta, l'Eulàlia li va dir que ho sentia molt, però que no podia correspondre'l.

Ell volia saber per què, per quin motiu

el refusava, què era el que li desplaïa d'ell. Eulàlia no donà cap altra explicació. Era la veritat. No podia correspondre'l. El seu encaterinament s'havia esfumat com un floc de boïra al buf de l'oreig.

—Bé, no hi fa res!—acabà per dir ell, tot despitat—. Noies, rai!

Quan ja se n'anava, Eulàlia el cridà.

—Ah, escolta. ¿No em faries el favor de donar aquesta carta al teu amic Joan Bonmatí.

—No podries donar-li tu mateixa?—exclamà ell, malhumorat.

—És que jo aquesta tarda no vindré al despatx. Tinc permís per a anar a cal dentista — respongué Eulàlia amb molta

La carta deia simplement:

«Benvolgut Joan: En resposta a la teva carta del dia 20 del mes passat, tinc la satisfacció de comunicarte que corresponc de tot cor als teus sentiments. Si per uns moments, com et vaig dir de pa-

naturalitat—. Però si no et ve de gust, deixar-ho córrer; ja li hi donaré jo demà.

Lavors ell prengué la carta.

—Porta, porta! Encara et pensaries que estic enrabiad pel teu refús.

—Si m'ho pensés no t'hauria demanat aquest favor—li va dir ella molt formal.

I aquella tarda en Joan tingué la immensa sorpresa i l'alegria immensa de rebre una carta de l'Eulàlia, de mans d'en Jacint, i de llegir en ella que el somni de la seva felicitat que ja creia irrealitzable, havia esdevingut una realitat.

raulà, no creia que fos així, me n'he pogut convèncer durant aquest temps que he pogut comprovar la diferència que hi ha entre el veritable afecte i l' enamorament banal i lleuger que de vegades pot fer l'efecte de veritable amor. Però de tot això ja en podrem tractar de paraula demà i els dies successius, si, com m'atreveixo a esperar, tu et dignes acollir amb benevolença aquesta prova sincera d'estimació de la teva amiga

Eulàlia.»

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

ENDEVINA ENDEVINETA

LOGOGRIF NUMERIC

1	2	3	4	5	6	7	Figura geomètrica
7	7	6	3	4	2		Estri d'escriptori
	3	4	7	6	5		Nom de dona
		2	1	5	3		Rèptil
			3	4	2		Part d'una casa
				5	1		Nota musical
					7		Xifra romana
							LLUÍS FARRÉ (Soriel)

XARADA

Part del món és la *primera*
dos-inversa, temps de verb;
 vegetal la *terça-inversa*,
 i el *total*, poble francès.

JAUME SALA

ROMBE

(Llegit horitzontalment i vertical)

o
 o o o
 o o o o o
 o o o
 o

Substituint els zeros per lletres, podreu llegir: 1.ª línia, consonant; 2.ª, vegetal; 3.ª, plantació; 4.ª, nom d'home, i 5.ª, xifra romana.

E. I. BOILS

ROMBE

(Llegit horitzontalment i vertical)

o
 o o o
 o o o o o
 o o o
 o

Substituint els zeros per lletres, podreu llegir: 1.ª línia, vocal; 2.ª, adjectiu; 3.ª, nom de dona; 4.ª, animal, i 5.ª, vocal.

ENRIC RICART

VAGA DE VOCALS

S. t.n.s c.s.s . ll.g..r

m.. n. .t m.nc.r. q.. f.r

QUADRAT

(Llegit horitzontalment i vertical)

o o o o
 o o o o
 o o o o
 o o o o

Substituint els zeros per lletres, podreu llegir: 1.ª línia, planta boscana; 2.ª, nom d'home; 3.ª, en el calçat, i 4.ª, nom d'home.

ANTONI MONTAGUT

JEROGLIFIC

100 A 1000

B NOTA R

CINTETA IGUAL

LOGOGRIF NUMERIC

1	2	3	4	5	6	7	8	Produït en l'aigua
	3	4	5	6	7	2	1	Ofici
		1	4	5	5	2	1	Poble mallorquí
			5	5	6	1	6	Flor
				3	4	5	5	Peix
					1	2	3	Estri de treball
						8	6	Nota musical
							7	Consonant

M. BLASCO

SOLUCIONS AL NUMERO PASSAT

Al rombe: «P, Niu, Piera, Urc, A».

Al logogrif numèric: «Calixte».

A la taria: «Tossa de Mar».

Al triangle sil·làbic: «Cosina, Simi, Na».

Al segon logogrif numèric: «Marcel».

Al jeroglífic: «Presumida».

Al quadrat: «Arpa, Raïm, Pipa, Amat».

A la vaga de vocals:

«En els nius que són d'antany,
 no hi ha moixonets enguany».

En Jaumet, que vol banyar-se,
llegeix que està prohibit,
mes ell en té tantes ganes
que no fa cas de l'escrit
i sense pensar-s'hi gaire
es va levant el vestit.

Per tal que no el descobreixin,
mireu el que s'ha empescat.
I, glu-glu, neda que neda,
no tem pas ésser trobat;
però així que surt s'adona
que la roba li han birlat.

moreno